

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 04 0 K 004131 12 Kž
Sarajevo, 21.11.2012. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE !

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Gogala Zorice kao predsjednice vijeća, Filipović mr Ljiljane i Marić Slavka kao članova vijeća, uz sudjelovanje Hrvat Hasije kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog K.A., zbog krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona SFRJ, koji je zakonom preuzet kao republički zakon, odlučujući o žalbi branitelja optuženog K.A. protiv presude Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 K 004131 12 K od 21.05.2012. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 21.11.2012. godine u prisustvu federalne tužiteljice Hadžiomerović-Muftić Hajrije, optuženog K.A. i njegovog branitelja A.R. advokata iz Z., donio je

PRESUDU

Žalba branitelja optuženog K.A. odbija se kao neosnovana i presuda Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 K 004131 12 K od 21.05.2012. godine, potvrđuje.

OBRAZLOŽENJE

Presudom Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 K 004131 12 K od 21.05.2012. godine optuženi K.A. oglašen je krivim za krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona SFRJ, koji je zakonom preuzet kao republički zakon (KZ SFRJ) i, uz primjenu odredaba o ublažavanju kazne, osuđen na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine. Istom presudom optuženi je oslobođen dužnosti naknade troškova krivičnog postupka, a oštećeni N.V., R.B. i R.M. su sa imovinskopравnim zahtjevima upućeni na parnični postupak.

Protiv ove presude žalbu je izjavio branitelj optuženog K.A. zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede krivičnog zakona, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači i optuženi K.A. oslobodi od optužbe da je učinio navedeno krivično djelo ili da se pobijana presuda ukine i odredi održavanje pretresa u ovom predmetu.

Federalna tužiteljica podneskom broj T04 0 KTŽ 0005224 12 od 29.08.2012. godine predložila je da se žalba branitelja optuženog K.A. odbije kao neosnovana.

Na sjednici vijeća ovog suda, koja je održanu u skladu sa članom 319. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), branitelj optuženog je izložio žalbu ostavši pri navodima i prijedlozima iz podnesene žalbe, a optuženi K.A. je prihvatio navode svoga branitelja i ponovno porekao učinjenje krivičnog djela za koje je oglašen krivim pobijanom presudom. Federalna tužiteljica je izjavila da ostaje kod prijedloga i navoda iz pomenutog podneska.

Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda, pa je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Pobijajući prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, branitelj u žalbi (strana 2.) najprije uopšteno ističe da pobijana presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama i da sud ne daje pravilnu ocjenu izvedenih dokaza. Ovim drugim navodom se ustvari osporava pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja i on će biti predmet ocjene u sklopu drugih žalbenih navoda koji se odnose na taj žalbeni osnov i kojima se osporava pravilnost ocjene konkretnih dokaza. Uopšteno navod da presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama je pak nekonkretizovan i kao takav nije mogao biti predmet ocjene ovog suda. Žalbeni navodi koji se odnose na nedostatak razloga o određenim odlučnim činjenicama biće posebno ocijenjeni u ovoj presudi.

Branitelj, potom, u vezi s tvrdnjom da je prvostepeni sud učinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, u žalbi ističe da je izreka pobijane presude nerazumljiva budući da je u činjeničnom opisu djela, kao vrijeme izvršenja djela, označen juni i juli mjesec 1992. godine, a što je neprecizno i preširoko određivanje vremena izvršenja djela. To je, po ocjeni branitelja, posebno bitno jer je odbrana, u toku postupka, materijalnim dokazima dokazivala da optuženi nije radio početkom juna 1992. godine a da je u Policijskom odjeljenju Jelah radio do 06. jula 1992. godine. Prema navodima iz žalbe, navedenu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka prvostepeni sud je učinio i time što presuda ne sadrži razloge o postojanju oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini u vrijeme preduzimanja radnji za koje je optuženi oglašen krivim pobijanom presudom.

Ovi žalbeni navodi branitelja su neosnovani.

Imajući u vidu proteklo vrijeme od učinjenja predmetnih djela, te okolnost da su djela učinjena u vrijeme oružanog sukoba što predstavlja vanrednu situaciju i u društvu i u životu pojedinaca i što otežava precizno utvrđenje vremena kada su se određeni događaji desili odnosno vremena učinjenja pojedinih djela, ovaj sud nalazi da je vrijeme učinjenja djela u izreci presude dovoljno precizno određeno da omogući djelotvornu odbranu optuženog i pravilnu primjenu krivičnog zakona te da izreku presude ne čini nerazumljivom. Naime,

način na koji je u činjeničnom opisu djela u izreci presude određeno vrijeme učinjenja djela nije onemogućavao optuženom da tokom postupka osporava svoje prisustvo, u svojstvu policajca Policijske stanice T., na mjestu događaja, u vrijeme učinjenja djela, a optuženi je tokom postupka to i činio. Okolnost da sud nije našao osnovanom takvu odbranu optuženog, a koji stav prvostepenog suda će biti predmet ocjene ovog suda pri analizi žalbenih navoda koji se odnose na žalbeni osnov pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, ne može, sama po sebi, ukazivati na nemogućnost optuženog da, zbog opisanog načina određivanja vremena učinjenja djela za koje se tereti, efikasno koristi svoje pravo odbrane. Takođe, određivanje vremena učinjenja djela na način kako je to učinjeno u optužnici nije onemogućilo pravilnu primjenu zakona u smislu mogućnosti utvrđenja da je djelo učinjeno za vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini i u vezi sa tim oružanim sukobom.

Neosnovano se u žalbi branitelja tvrdi i da pobijana presuda ne sadrži razloge o postojanju oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini u vrijeme kada su učinjena djela za koja je optuženi oglašen krivim. Naime, prvostepeni sud je u obrazloženju svoje presude (strane 7. i 8.) naveo sasvim određene razloge na osnovu kojih je utvrdio da je u junu i julu mjesecu 1992. godine, u Bosni i Hercegovini, postojao oružani sukob, kojim je bilo obuhvaćeno i područje općine T., pa i mjesto J., u kojem je, prema izreci presude, djelo učinjeno. Pri tome, prvostepeni sud je u obrazloženju svoje presuda dao i razloge zašto ne prihvata suprotno stanovište odbrane. Stoga se neosnovano u žalbi branitelja ističe da je prvostepeni sud proizvoljno utvrdio postojanje oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini u vrijeme učinjanja predmetnih djela. Osim toga, prvostepeni sud je u obrazloženju svoje presude (strana 15.) naveo i razloge na osnovu kojih je utvrdio da su predmetna djela učinjena u vezi sa tim oružanim sukobom.

Žalbenu tvrdnju da je za utvrđenje postojanja oružanog sukoba bilo neophodno utvrditi kada je on počeo, gdje je i na koji način počeo, kakvog intenziteta je bio, koje su njegove posljedice bile, iz kojih motiva i povoda je nastao, koliko je trajao i koje tačno vojne formacije su učestvovala u tom oružanom sukobu, ovaj sud nalazi neosnovanom jer utvrđenje tih pojedinosti postojećeg oružanog sukoba nije uvjet za utvrđenje da je djelo učinjeno za vrijeme oružanog sukoba.

S obzirom da je prvostepeni sud u obrazloženju svoje presude naveo sasvim određene razloge na osnovu kojih je utvrdio postojanje oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, kojim je bilo obuhvaćeno i područje općine T., pravilnost takvog utvrđenja prvostepenog suda ne može dovesti u pitanje puka žalbena tvrdnja da postojanje tog oružanog sukoba nije dokazano.

Takvo utvrđenje prvostepenog suda ne može dovesti u pitanje ni žalbeni navod u kojem se ističe da je ratno stanje u Bosni i Hercegovini proglašeno tek odlukom Predsjedništva RBiH od 20.06.1992. godine. Naime, za postojanja oružanog sukoba nije preduvjet postojanje formalne odluke nadležnog organa kojom se proglašava ratno stanje.

Iz navedenih razloga ovaj sud nalazi neosnovanom žalbenu tvrdnju branitelja da se zbog, kako se navodi u žalbi, nedokazanosti postojanja oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini u vrijeme preduzimanja radnji za koje je optužen oglašen krivim, njegove radnje ne mogu pravno kvalificirati kao ratni zločin protiv civilnog stanovništva, čime se, dakle, neosnovano, osporavala pravna kvalifikacija djela u pobijanoj presudi.

Neosnovano se žalbom branitelja optuženog pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja osporava i tvrdnjom da za svoje činjenične navode optužba nije izvela niti jedan materijalni dokaz. Naime, u skladu sa načelom slobodne ocjene dokaza (član 16. ZKP FBiH) pravo suda, tužitelja i drugih organa koji učestvuju u krivičnom postupku da ocjenjuju postojanje ili nepostojanje činjenica nije vezano ni ograničeno posebnim formalnim dokaznim pravilima. Iz toga slijedi da to pravo nije uvjetovano ni postojanjem ili nepostojanjem materijalnih dokaza u pogledu odlučnih činjenica.

Takođe, neosnovano se žalbom branitelja osporava i pravilnost utvrđenja prvostepenog suda da su oštećeni N.V., R.B. i R.M., u vrijeme predmetnih događaja, bili civilne osobe. Prvostepeni sud je u obrazloženju svoje presude (strana 10. i 11.) naveo razloge na osnovu kojih je utvrdio da su pomenute osobe u vrijeme predmetnih događaja imale svojstvo civilnih osoba i te razloge usvaja i ovaj sud.

Iz žalbenih navoda branitelja proizilazi da se žalbom njihovo svojstvo civilnih osoba osporava tvrdnjom da su oni bile pripadnici organizovane grupe otpora jer su posjedovali oružje koje su, kako se navodi u žalbi, navodno predali prije predmetnih događaja i jer su sudjelovali u seoskim stražama. Branitelj se pri tome poziva na stav Žalbenog vijeća Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ), u predmetu Blaškić, paragraf 180. i stav Pretresnog vijeća MKSJ, u predmetu Galić, paragraf 47.

Međutim, paragraf 180. presude Žalbenog vijeća MKSJ, u predmetu Blaškić (predmet broj IT-95-14-A) se, po svom sadržaju, ne odnosi na pomenuti žalbeni navod branitelja. S druge strane, stav izražen u paragrafu 47., u presudi Pretresnog vijeća MKSJ, u predmetu Galić (predmet broj IT-98-29-T) ne podržava navod branitelja da oštećeni N.V., R.B. i R.M., u vrijeme predmetnih događaja, nisu bile civilne osobe zbog toga što su bili pripadnici organizovane grupe otpora.

Naime, iz odnosnog dijela presude Pretresnog vijeća MKSJ u predmetu Galić proizilazi da se, u skladu sa članom 4. stav 2. Ženevske konvencije III, pripadnici organizirane grupe otpora ne mogu smatrati civilima ako ispunjavaju slijedeće uvjete: a) da im na čelu stoji osoba odgovorna za svoje potčinjene; b) da imaju određeni i na daljinu prepoznatljiv znak raspoznavanja; c) da otvoreno nose oružje i d) da svoje operacije izvode u skladu sa zakonima i običajima ratovanja.

Kako žalbeni navodi branitelja, kojima se osporava svojstvo civilnih osoba navedenim oštećenima, tvrdnjom da su oni bili pripadnici organizovane grupe otpora, ne sadrži i tvrdnje da je ta, kako je branitelj naziva, organizovana grupa otpora ispunjavala pomenute uvjete, oni, samim tim, ne mogu dovesti u pitanje pravilnost utvrđenja prvostepenog suda

da su ovi oštećeni bili civilne osobe. I pored toga, ovaj sud nalazi korisnim ukazati da je žalbena tvrdnja kojom se osporava utvrđenje prvostepenog suda da su oštećeni ranije predali Policijskoj stanici naoružanje sa kojim su raspolagali, sasvim paušalna tj. za tu tvrdnju branitelj u žalbi ne iznosi kontraargumente u odnosu na razloge prvostepenog suda na osnovu kojih je utvrdio suprotno.

Pravilnost činjeničnog stanja utvrđenog prvostepenom presudom osporava se žalbom branitelja i tvrdnjom da se težina tjelesnih ozljeda, koje su oštećeni pretrpjeli radnjama za koje je optuženi oglašen krivim tom presudom, može utvrditi jedino ljekarskim nalazom i odgovarajućim vještačenjem, a koji dokazi u konkretnom slučaju nisu pribavljeni. Ovaj stav odbrane bio je predmet ocjene prvostepenog suda u pobijanoj presudi i ona sadrži razloge tog suda zašto ne prihvata takav stav odbrane (strana 14.)

Pri iznošenju istog stava u žalbi branitelj se poziva na odluku Žalbenog vijeća MKSJ, u predmetu Kordić i Čerkez, paragrafi 58, 63, 67, te na presudu Suda Bosne i Hercegovine broj X-KR-05/41-1 od 29.09.2008. godine, u kojoj je postojanje teških tjelesnih ozljeda pojedinih oštećenih utvrđeno na osnovu medicinske dokumentacije.

Ovaj sud nalazi da ni ovi žalbeni navodi branitelja ne mogu dovesti u pitanje pravilnost činjeničnog stanja utvrđenog pobijanom presudom.

Naime, pomenuti dijelovi presude Žalbenog vijeća MKSJ, u predmetu Kordić i Čerkez (predmet IT-95-14/2-A) odnose se na elemente krivičnih djela protivpravnog napada na civile i civilne objekte na osnovu prava međunarodnih ugovora i stoga su neprimjenjivi na konkretan predmet.

Nadalje, iz pomenute presude Suda Bosne i Hercegovine zaista proizilazi da je ona, između ostalog, zasnovana i na medicinskoj dokumentaciji i sudskomedicinskom vještačenju, ali to ne znači da se presuda za mučenje može donijeti samo u slučaju postojanja takvih dokaza. Najprije, činjenični opis djela u izreci pobijane presude, za koje je optuženi K.A. oglašen krivim, ne sadrži naznaku da je optuženi svojim radnjama nanio oštećenima tjelesne povrede određene težine. Nadalje, u skladu sa UN Konvencijom protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih i ponižavajućih postupaka i kazni, koja je stupila na snagu 1987. godine (Konvencija protiv mučenja), uz postojanje ostalih konstitutivnih elemenata, mučenje se karakteriše nanošenjem, činom ili propustom, teškog bola ili patnje, tjelesne ili duševne. Dakle, već iz same definicije mučenja proizilazi da za postojanje mučenja nije neophodno postojanje teških tjelesnih ozljeda nego teškog bola ili patnje, tjelesne ili duševne. U tom smislu je stav zauzelo i Žalbeno vijeće MKSJ, u predmetu Brđanin, u paragrafima 250. i 251. (predmet IT-99-36-A). Stoga, odsustvo medicinske dokumentacije kojom bi se dokazivalo da je određenim radnjama oštećenima nanijeta teška tjelesna ozljeda ne sprječava kvalificiranje tih radnji kao mučenja.

Nadalje, ovaj sud smatra da se neosnovano žalbom branitelja tvrdi da se postojanje teškog bola ili patnje, tjelesne ili duševne, može utvrditi isključivo odgovarajućim psihijatrijskim ili drugim vještačenjem. Za ocjenu da li su određenim radnjama ili propustima određenoj

osobi nanoseni teški bol ili patnja, tjelesna ili duševna, u smislu Konvencije protiv mučenja, od značaja je sadržina i karakter tih radnji, te kontekst u kojem se one vrše. Stoga je prvostepeni sud bio ovlašćen da zaključak o tome da li je optuženi radnjama, za koje je bio optužen, nanio oštećenima tešku bol ili patnju, tjelesnu ili duševnu, zasniva na okolnostima konkretnog slučaja, vodeći računa o objektivnom značaju i težini radnji koje je optuženi preduzeo, subjektivnim okolnostima oštećenih i kontekstu u kojem su te radnje preduzete. Prvostepeni sud je tako i postupio i u pobijanoj presudi dao određene i potpune razloge zašto nalazi da su radnje koje je optuženi preduzeo prema oštećenima imale karakter mučenja (strane 9-15.)

Na ispravnost iznesenog gledišta ukazuje i stav Pretresnog vijeća MKSJ, u predmetu Brđanin (predmet IT-99-36-T), izražen u paragrafu 483., u kojem je navedeno da praksa tog suda nije tačno odredila prag intenziteta patnje ili bola potreban za krivično djelo mučenja, te da on, stoga, zavisi od okolnosti pojedinačnog slučaja. Žalbeno vijeće istog suda, u istom predmetu, je prihvatilo taj stav Pretresnog vijeća. Stoga se neosnovano žalbom branitelja ističe da je u konkretnom predmetu bilo neophodno provesti odgovarajuće vještačenje radi klasificiranja stepena i intenziteta tjelesnih ozljeda i psihičkih trauma oštećenih.

Uz navedeno, Žalbeno vijeće MKSJ, u istom je predmetu, u paragrafu 250., ukazalo je na stav Evropskog suda za ljudska prava prema kojem se ono što se u prošlosti smatralo nehumanim postupanjem sada percipira kao mučenje, u kontekstu sve viših standarda zaštite ljudskih prava, te da pristup koji je usvojio taj sud potvrđuje da međunarodno običajno pravo dovoljnim uvjetom smatra već samo težak bol ili patnju. U paragrafu 251. iste odluke je navedeno da se radnjama kojima se nanosi fizički bol može ostvariti mučenje i onda kada nije nanijet bol kakav obično prati tešku ozljedu, da se osuđujuća presuda za mučenje može izreći na osnovu radnje kojom je nanijet težak bol ili patnja, a, da li se to stvarno dogodilo, stvar je ispitivanja konkretnih okolnosti.

Prema tome, ovaj sud smatra da se neosnovano žalbom branitelja tvrdi da zaključak o tome da su radnje, koje je optuženi preduzeo prema oštećenima N.V., R.B. i R.M., predstavljale mučenje prvostepeni sud nije mogao donijeti bez postojanja ljekarske dokumentacije o povredama koje su oštećeni zadobili i provedenog medicinskog vještačenja.

Osporavajući pravilnost i zakonitost prvostepene presude, branitelj u žalbi ističe da je intencija međunarodnog prava krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava tj. za teške povrede Ženevskih konvencija kao što to propisuje i član 147. Ženevske konvencije o zaštiti civilnog stanovništva, a o čemu se, prema mišljenju branitelja, u konkretnoj krivičnopravnoj stvari, ne radi.

I ovaj žalbeni prigovor branitelja je neosnovan. Naime, upravo je u članu 147. pomenute Konvencije jasno naznačeno da se pod teškim povredama Ženevske konvencije o zaštiti civilnog stanovništva podrazumijeva i mučenje, a prvostepeni sud je radnje optuženog K.A. kvalificirao kao mučenje. Iz istih razloga ovaj sud nalazi da pravilnost i zakonitost prvostepene presude ne dovodi u pitanje ni žalbeni navod branitelja u kojem se on poziva na presudu pretresnog vijeća MKSJ u predmetu Tadić, paragraf 610.

Osporavajući pravilnost zaključka prvostepenog suda da se radnje optuženog K.A., za koje je oglašen krivim, mogu podvesti pod pojam mučenja, branitelj u žalbi tvrdi da je svjedok N.V. u svom iskazu, koji je dao tužitelju dana 26.08.2011. godine, između ostalog, naveo da on nije imao nekih težih fizičkih povreda, te da je i svjedok R.M., istog dana prilikom ispitivanja u tužiteljstvu, izjavio da on nije imao nekih većih povreda niti da je imao nekih većih posljedica.

Međutim, ovi žalbeni navodi branitelja su netačni i stoga ne mogu dovesti u pitanje pravilnost zaključka prvostepenog suda da radnje optuženog, za koje je oglašen krivim, predstavljaju mučenje oštećenih. Naime, svjedok N.V. je prilikom ispitivanja, na koje se u žalbi poziva branitelj, izjavio da nije imao nekih težih fizičkih povreda ali da je bio psihički povrijeđen, da je po izlasku na teritoriju koju je kontrolirala V.R.S. išao par puta psihijatru, a da je na potiljku imao ožiljak od udaranja glavom od zid i da su dva do tri dana poslije događaja bili vidljivi tragovi šamaranja na licu. Takođe, svjedok R.M. nije prilikom pomenutog ispitivanja kod tužitelja izjavio da nije imao većih povreda niti posljedica. Naime, ovaj svjedok je prilikom tog ispitivanja izjavio da sada nema posljedica od radnji optuženog koje je pretrpio, ali da je imao otok na potiljku od udaranja glavom od zid.

Okolnost da oštećeni nemaju trajne posljedice od radnji koje je prema njima preduzeo optuženi takođe ne dovodi u pitanje pravilnost zaključka prvostepenog suda da radnje optuženog imaju karakter mučenja. Naime, iz ranije pomenute definicije mučenja iz Konvencije o mučenju vidljivo je da trajnost posljedica nije konstitutivni elemenat tog pojma. U tom smislu se izjasnio i MKSJ, u presudi Pretresnog vijeća u predmetu Brđanin (predmet IT-99-36 T), paragraf 484., navodeći da trajnost povrede nije uvjet za mučenje te da čak nije ni nužno da su nakon izvršenog zločina vidljivi dokazi patnje. U skladu s tim, ovaj sud nalazi da pravilnost činjeničnih i pravnih zaključaka prvostepenog suda ne mogu dovesti u pitanje ni žalbeni navodi branitelja u kojima se ističe da oštećeni R.M. i R.B. nisu jedan kod drugog vidjeli tragove povreda nakon izlaska iz prostorija u kojima je optuženi K.A. prema njima preduzeo radnje za koje je oglašen krivim. Ocjenu ovih argumenata odbrane dao je u svojoj presudi i prvostepeni sud (strana 13.), pa je suprotna žalbena tvrdnja branitelja neosnovana.

Iz navedenih razloga ovaj sud nalazi da se neosnovano žalbom branitelja tvrdi da postupci optuženog K.A., za koje je oglašen krivim pobijanom presudom, ne predstavljaju mučenje oštećenih. Iz obrazloženja pobijane presude jasno proizilazi da je prvostepeni sud pri toj ocjeni, osim okolnosti da je optuženi te radnje preduzeo u svojstvu policajca Policijske stanice T. a radi dobivanja informacija ili priznanja od strane oštećenih o posjedovanju oružja odnosno pripadnosti određenim vojnim jedinicama, imao u vidu i karakter odnosno prirodu radnji koje je optuženi u konkretnim okolnostima preduzeo prema oštećenima i tako im nanio teški tjelesni i duševni bol i patnju. I po ocjeni ovog suda, višekratno šamaranje oštećenog N.V., a, potom, i višekratno udaranje njegovom glavom od zid, kojom prilikom su komadi fasade od siline udaraca ostali u glavi istog, zatim višekratno udaranje oštećenog R.B. policijskom palicom po ramenima i butinama, a potom i predmetom sličnim policijskoj palici, njegovo udaranje pesnicom po licu uz lažnu tvrdnju da je njegov rođak

R.M. priznao da on ima tri bombe i pištolj, te šamaranje, potom udaranje u stomak, a na kraju i višekratno udaranje glavom oštećenog R.M. u zid, ima karakter teškog batinjanja pogodnog da oštećenima nanese teški bol. Osim toga, takvo postupanje u uvjetima početka oružanog sukoba, te opšte nesigurnosti koju je on izazvao, nakon što su oštećeni odvedeni iz svojih kuća i dovedeni u prostorije koje nisu predstavljale službene policijske prostorije, je moralo proizvesti kod oštećenih ne samo tešku tjelesnu nego i duševnu patnju. Kad se tome doda da su te radnje preduzete od strane policajca, radi iznuđivanja određenih informacija odnosno priznanja, ovaj sud nalazi pravilnim zaključak prvostepenog suda da se radilo o mučenju oštećenih od strane optuženog.

Neosnovano se žalbom branitelja osporava pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja i tvrdnjom da se iskazi svjedoka oštećenih ne mogu smatrati objektivnim dokazima. Takva tvrdnja branitelja je suprotna načelu slobodne ocjene dokaza iz člana 16. ZKP FBiH i dužnošću suda da objektivnost odnosno vjerodostojnost svakog dokaza cijeni njegovom pojedinačnom ocjenom i u vezi sa ostalim dokazima a u skladu sa članom 296. stav 2. ZKP FBiH. Prvostepeni sud je upravo tako i postupio (strana 9-14.), a pošto branitelj u žalbi ne navodi konkretne razloge za svoju tvrdnju da su iskazi oštećenih protivrječni, neuvjerljivi i nepouzdana, takvi žalbeni navodi ne mogu dovesti u pitanje ocjenu prvostepenog suda da su iskazi oštećenih pouzdani. Pri tome, ovaj sud smatra da sama okolnost da su oštećeni posjedovali oružje koje su predali Policijskoj stanici, prije konkretnih događaja, ne može dovesti u pitanje vjerodostojnost njihovih iskaza.

Pouzdanost iskaza svjedoka oštećenog N.V. ne dovodi u pitanje ni žalbeni navod branitelja u kojem se ističe da je optuženi počeo raditi u Policijskoj stanici J. tek od 05. juna 1992.godine. Naime, iz iskaza svjedoka N.V. proizlazi da je on odveden od kuće i priveden u prostorije kafe bara ..., u J., u kojem su bile smještene prostorije Policijske stanice T., početkom juna 1992. godine, a takvo vremensko određenje uobičajeno obuhvata prvu trećinu mjeseca, pa i vrijeme nakon 05. juna.

Neosnovano se žalbom branitelja vjerodostojnost iskaza oštećenih osporava i navodima u kojima se ističe da oštećeni prije rata nisu poznavali optuženog, te da je stoga njihovo označavanje optuženog K.A. kao osobe koja ih je ispitivala i mučila, nepouzdana. Naime, ovi svjedoci su sasvim određeno naveli na osnovu čega su utvrdili da je osoba koja ih je privela i, potom, prema njima preduzela radnje opisane u izreci prvostepene presude, upravo optuženi K.A.. Tako je svjedok N.V. izjavio da je ime osobe koja je prema njemu preduzela te radnje saznao od komšije P.S. budući da je optuženi, sutradan nakon što je priveo oštećenog N.V., došao i njegovom komšiji P.S. i priveo ga u T., te da je ime optuženog saznao i od drugih osoba koje su ga poznavale a koje je on privodio u Dom u J.. Svjedok R.M. je pak rekao da je on prije rata viđao policajca K.A., da nije znao kako se zove i da je od komšija koji su bili privedeni saznao da se on zove K.A.. Svjedok R.B. je izjavio da je njemu upravo R.M. rekao da je osoba koja ih je ispitivala K.A.. Ovome treba dodati da je svjedok R.M. dva puta privođen od strane optuženog K.A. i da je svjedok R.B. bio priveden sa oštećenim R.M. prilikom drugog privođenja R.M.. Osim toga, oštećeni su tokom glavnog pretresa prepoznali optuženog kao osobu koja je prema njima preduzela radnje opisane u izreci prvostepene presude. Pri tome je potrebno istaći da identifikacija

optuženog od strane oštećenih u sudnici nije jedini dokaz na osnovu kojeg je optuženi identificiran kao osoba koja je prema oštećenima preduzela navedene radnje i, stoga, okolnost da u istrazi nije izvršena radnja prepoznavanja ne može dovesti u pitanje pouzdanost utvrđenja da je optuženi K.A. osoba koja je prema oštećenima preduzela radnje opisane u izreci prvostepene presude.

S obzirom da je svjedok R.B. i u svojoj izjavi koju je dao Državnoj agenciji ... dana 15.11.2010. godine kao osobu koja ga je tukla označio optuženog K.A., pouzdanost njegovog iskaza u tom dijelu ne mogu dovesti u pitanje žalbeni navodi da je u tom iskazu ovaj svjedok izjavio da ga je iz kuće priveo policajac K.F., te da mu je svjedok R.M. rekao da su njega, osim optuženog K.A., tukli još neki ljudi.

Neosnovano se žalbom branitelja pouzdanost iskaza oštećenih dovodi u sumnju i tvrdnjom da je Policijsko odjeljenje J. koristilo samo prostorije Doma kulture u J., a da nije koristilo i objekt kafe bara ..., te da to proizilazi i iz akta Federalnog ministarstva ..., Grupe za pitanja evidencija iz ..., T. broj 07/36-03/9-827-2/11 od 06.10.2011. godine u kojem je navedeno da objekat ... nije mobilisan za potrebe oružanih snaga R.BiH, te da je to potvrdio i svjedok D.I. Navedeni akt Federalnog ministarstva ... već je bio cijenjen od strane prvostepenog suda (strana 17.), te ocijenjen samo kao dokaz da taj objekat nije bio službeno mobilisan za potrebe oružanih snaga. Osim toga, iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da je prvostepeni sud, na osnovu iskazu Č.H., koji je u datom periodu bio vlasnik pomenutog kafe bara ... utvrdio pouzdanost iskaza svjedoka oštećenih budući da je ovaj svjedok izjavio da se u njegov objekat, početkom rata, uselila policija.

Neosnovano se iskaz svjedoka oštećenog R.M. osporava i tvrdnjom da je ovaj svjedok izjavio da je prvi put bio priveden od strane optuženog i J.I. u sedmom mjesecu 1992. godine, kada nije bio fizički zlostavljan, a da je drugi put priveden nakon deset dana i da je tada bio zlostavljan od strane optuženog, što je, po tvrdnji branitelja, nemoguće s obzirom da je optuženi radio u Policijskoj stanici J. do 06.07.1992. godine. Ovi žalbeni navodi branitelja su, naime, netačni. Iz zapisnika o glavnom pretresu Kantonalnog suda u Zenici od 19.03.2012. godine proizilazi da je svjedok R.M. izjavio da prvi put odveden od strane optuženog i J.I. polovinom juna mjeseca a da je ponovo odveden poslije par dana. Iz toga jasno proizilazi netačnost žalbene tvrdnje branitelja da je ovaj oštećeni prvi put bio priveden od strane optuženog i J.I. tek u sedmom mjesecu 1992. godine. Osim toga, ovaj svjedok je, na upit branitelja, određeno izjavio da je drugo privođenje bilo početkom jula, tri do četiri dana poslije privođenja njegovog oca, koji je priveden 28.06.1992. godine.

Pobijajući pravilnost i potpunost utvrđenog činjeničnog stanja, branitelj u žalbi ističe da je za potpuno utvrđenje činjeničnog stanja bilo neophodno da tužiteljstvo izvede dokaze saslušanjem svjedoka B.I., J.I. i osobe zv. H. Međutim, tužiteljstvo je očito smatralo da za dokazivanje navoda optužbe nije neophodno saslušanje i ovih svjedoka. S druge strane, odbrana je raspolagala mogućnošću da predloži saslušanje ovih svjedoka. Stoga se potpunost utvrđenog činjeničnog stanja ne može osporavati time što optužba nije saslušala još neke svjedoke.

Neosnovano se žalbom branitelja optuženog osporava i pravilnost ocjene vjerodostojnosti iskaza svjedoka odbrane od strane prvostepenog suda. Pri tome se ističe da je prvostepeni sud te dokaze ocijenio nevjerodostojnim isključivo konstatacijama da su oni usmjereni na olakšanje položaja optuženog, na izbjegavanje ili umanjeње krivnje optuženog. Međutim, iz obrazloženja pobijane presude vidljivo je da je takva ocjena suda rezultat prethodne ocjene sadržine dokaza odbrane, kako pojedinačno tako i u međusobnoj vezi i u vezi s dokazima optužbe. To se odnosi i na iskaz svjedokinje B.E., koju branitelj u žalbi posebno ističe, jer je iz obrazloženja pobijane presude (strana 10-11., te 17-18.) vidljivo da je njen iskaz, kao i iskaz ostalih svjedoka odbrane cijenjen s obzirom na njihovu sadržinu i u vezi sa ostalim dokazima. Stoga se neosnovano u žalbi ističe da prvostepeni sud nije s jednakom pažnjom cijenio dokaze optužbe i dokaze odbrane, da je dao primat dokazima optužbe i da dokaze odbrane ne prihvata isključivo iz razloga što idu u korist optuženog i potvrđuju stavove odbrane, te da je time prvostepeni sud učinio bitnu povredu određaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka d) i k) i člana 312. stav 2. u vezi sa članom 305. stav 7. ZKP FBiH.

Neosnovano se žalbom branitelja tvrdi i da je sudeće vijeće prvostepenog suda bilo tendenciozno i neobjektivno, usljed čega optuženi nije imao pošteno i fer suđenje, u skladu sa članom 6. Evropske konvencije. Branitelj pri tome ističe da je završna riječ kantonalnog tužitelja od 17.05.2012. godine, koja čini sastavni dio zapisnika sa glavnog pretresa, doslovno prepisana od strane suda u presudi. Ovaj žalbeni navod branitelja je netačan. Iz spisa predmeta proizilazi da je završna riječ tužitelja bila napisana na nepunih šest stranica teksta, a da je ona u presudi prenesena na nepunu stranicu teksta. Osim toga, iz pismeno izrađene prvostepene presude vidljivo je da je završnoj riječi odbrane dat veći prostor nego završnoj riječi optužbe.

S obzirom da je prvostepeni sud u obrazloženju svoje presude dao sasvim jasne razloge na osnovu kojih nalazi pouzdanim iskaze svjedoka oštećenih N.V. i R.B. da su bili privedeni u prostorije kafe bara ... u J., ovaj sud nalazi da se neosnovano žalbom branitelja osporava takva ocjena suda tim prije što iz iskaza vlasnika kafe bara ... proizilazi da je taj kafe bar bio korišten od strane policije. Na to ukazuje i iskaz svjedoka D.I., komandira odjeljenja policije J., koji je u svom iskazu naveo da su policajci boravili u prostorijama kafe bara .. iz sigurnosnih razloga, a da je u Domu kulture ostajao samo dežurni i čuvao objekat. S obzirom na to, a imajući u vidu iskaze oštećenih, ovaj sud nalazi pravilnom ocjenu prvostepenog suda da su iskazi svjedoka odbrane koji su tvrdili da u te prostorije nije vršeno privođenje, nevjerodostojni. Iz istih razloga takvu ocjenu suda ne može dovesti u pitanje ni okolnost da u evidencijama tadašnje Policijske stanice J. nije evidentirano da su navedeni svjedoci oštećeni privođeni, a koju okolnost je i prvostepeni sud cijenio u svojoj presudi (strana 14.).

Takođe, prvostepeni sud je pri donošenju pobijane presude cijenio (strana 18-19) i navode oštećenih R.M. i N.V. da su privođeni, početkom jula 1992. godine od strane HVO, u Mjesni dom u R. i da ih je tada maltretirala osoba koju su zvali H., pa su suprotni žalbeni navodi branitelja neosnovani.

Iz navedenih razloga je ovaj sud našao da se neosnovano žalbom branitelja prvostepena presuda pobija zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede krivičnog zakona.

Budući da je žalba branitelja protiv prvostepene presude izjavljena, između ostalog, zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog povrede krivičnog zakona, ovaj sud je ispitao da li ima mjesta za prošireno djelovanje te žalbe, u skladu sa članom 323. ZKP FBiH, pa je, s obzirom da je optuženom izrečena maksimalno ublažena kazna zatvora, našao da u konkretnom slučaju nema mjesta za prošireno djelovanje žalbe u smislu navedene zakonske odredbe.

Pošto ne postoje razlozi zbog kojih se presuda pobija žalbom, ovaj sud je, na osnovu člana 328. ZKP FBiH, donio presudu kojom je žalbu branitelja optuženog K.A. odbio kao neosnovanu i prvostepenu presudu potvrdio.

Zapisničar,
Hrvat Hasija,s.r.

Predsjednica vijeća,
Gogala Zorica,s.r.